नं. १ब

अ. नं. ६८

त्र्यंबकी – आशौचनिर्णयः

३२८ स्मृ : ३५ [illegible]

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

चैते

(1)

॥अथ त्र्यंबक [illegible] कृतो आशौचनिर्णयः॥
त्रिंबकभटके [illegible] असे हे चरवचीत

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. " Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

सर्वेषु पितृकार्येषु पुत्रो मुख्योधिकारवान्॥ पिंडप्रसेकं तूष्णीं
(२) च पुष्पधूपादिकं तथा॥ दशमेहनि संप्राप्ते स्नानं ग्रामाद्बहिर्भवेत्॥
तत्र त्याज्यानि वासांसि केशश्मश्रुनखानि च॥ मृतादल्पवयोभिश्च
सपिंडैः परिवापनं॥ मिति गा[illegible]कं॥ पात्रेछुपहनवस्त्राणि मुद्रि
काच कमंडलुः॥ आसनं भा[illegible]चैव पदं सप्तविधं स्मृतं॥ पद
दानं॥ ७॥ [illegible]

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

बो ॥श्रीगणेशाय नमः॥ गणाधिपं नमस्कृमस्कृत्यादि द्विपकिंकविं॥ त्र्यं
बकेनास्मुधायक्रियते शौचनिर्णयः॥१॥ अर्थतः शाद्धुत्तश्चेज्ज्ञो
नरुत्तंयेन दुष्यति॥ स्फुटबोधाय बालानां ग्रंथोयं रच्यते यतः॥२॥
अत्र प्रागुपनयनात्कामचार कामवादः भक्षा इति जोत्तमोत्कर
(2A) नुपनीतस्य पित्रादिसंस्का[illegible]रशौचे नाधिकारः॥ उपनय
नोत्तरं अपि ब्रह्मचारिणः पि[illegible]यं कर्म करणे एवाशौचाधिका
रो नान्यत्र॥ तस्माद्द्विजानां[illegible]त्रेनोत्तरं निरंकुशाशौचाधि
कारः॥ स्त्रीशूद्रयोस्तु विनाशादपि उपनयनस्थानापन्नत्वेन विवा
होत्तरमेवाशौचाधिकारः॥ इति त्र्यंबकीये प्रथमोंशः॥१॥ अत्र
निर्णयसिंधौ विशेषः शूद्रस्योपनयनस्थानीयविवाहात् पूर्वं

त्रिरात्रं॥ विवाहादूर्ध्वं तु षोडशाब्दमध्ये त्रिरात्रमेव॥ तदूर्ध्वं वि
1 वाहाभावेपि पूर्णाशौचं॥ षोडशवर्षोत्तरं त्वाग्निविवाहाभर्तृकुले
(3) पितृकुले च सप्तपुरुषावधि त्रिरात्रं॥ अथ उपनयनोत्तरम
पि ब्रह्मचारिणो नान्याशौचं ... जननाशौचं॥ तत्र गर्भिण्या
मासचतुष्टयपर्यंतं गर्भनाशे ... स्राव इत्युच्यते॥ तदा गर्भिण्याः
मासत्रयपर्यंतं त्रिरात्रं चतुर्थमासे चतुरात्रमाशौचमस्पृश्यत्वं च॥
पित्रादिसपिंडानां स्नानमात्रेण शुद्धिः॥ इति द्विरंशः॥२॥
गर्भिण्याः पंचमषष्ठमासयोर्गर्भनाशः पात इत्युच्यते॥ तत्र ग
र्भिण्याः माससमसंख्यया पंचषट्दिनानि क्रमेणास्पृश्यत्व 1

" Joint Project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

माशौचं च पित्रादि सपिंडानां तु त्रिरात्रं जननाशौचं ॥ मृताशौ
चं तु नास्ति ॥ इदं मेवातासर्यंतं सर्ववर्णसाधारणं वयोवस्थानि
(3A) मित्तत्वात् ॥ इति त्र्यं ॥ ३ ॥ गर्भिण्याः सप्तममासप्रभृति प्रसवे
सप्तवर्षी माता पित्रादि[illegible]नां विप्राणां दशाहं ॥ क्ष
त्रियाणां द्वादशाहं ॥ वै[illegible]नां पंचदशाहं ॥ शुद्राणां
मासं ॥ सच्छूद्राणां मासं ॥ [illegible]शौचं तु नास्ति ॥ सापत्नमा
तुः सर्वत्र पित्रवत् ॥ इति च ॥ ४ ॥ जननाशौचं गर्भिण्या
द्दशाहं मस्पृश्यत्वं पितुः सापत्नमातुश्च स्नानात् ॥ प्राग

"Joint property of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

२ स्पर्शयत्वं स्नानोत्तरं स्पर्शयत्वमेव॥ किंतु सर्वत्र सपिं
डानां कर्मानधिकारमात्रं॥ तत्रापि नालच्छेदनात्पूर्वं॥ जा
(५) तकर्मदाने दोषे पितुरधिकारः॥ एवं प्रथम षष्ठ दशम दिव
से पुत्रजन्मदानस्य देवता[illegible]यां च पितुर्वचनादधिका
रः॥ कूटस्थमारभ्य सप्तपुरु[illegible]तं सपिंडाः॥ ततः सहसोदकाः॥
ततः सप्तसगोत्राः॥ सोदकानां त्रिरात्रमाशौचं॥ सगोत्राणां २
स्नानमात्रं॥ इति व्यंग॥ ५॥ गर्भिण्याः दशाहोत्तरं पुत्रोत्पत्तौ विं
शति दिनानि कन्योत्पत्तौ मासपर्यंतं कर्मानाधिकारः॥ इ लिं ६

A joint project of Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(5A)

अथ मृताशौचं॥ तत्र तद्वत्तामस्पृस्यत्वं कर्मानधिकार
श्चेत्युभयं भवति॥ मृतजाते शिशौ सर्वेषां पित्रादिनां
सपिंडानां दशाहं जननाशौचं॥ मृताशौचं तु नास्ति॥ इ
ति श्रुं॥७॥ नालछेदन[...] शिशौ मृते मातुर्दशाह।
पित्रादिसपिंडानां त्रिरा[...]ननाशौचं मृताशौचं तु नास्ति
इति श्रुं॥८॥ नालछेदादूर्ध्वं शिशुमरणे दशाहं जन्माशौचं
सर्वेषां पित्रादिसपिंडानामस्ति मृताशौचं तु नास्ति॥ इति श्रुं॥९॥
दशाहादनंतरं नामकरणात्प्राक् शिशुमरणे स्नानमात्रेण

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

सपिंडानां शुद्धिः॥ मातापित्रोस्त्रिरात्रं॥ पुत्रमृतौ कन्यामृतौ
३ च्चेकाहः॥ नाम्नः प्राक् खननमेव नित्यं॥ नोदकदानादि॥ अलंक
रणं तु सर्वत्र भवति॥ इति स्थं॥१०॥ नामकरणोत्तरं वर्षत्रय
(5) पर्यंतं दाहखननयोर्विकल्प इति स्थं॥११॥ नामोत्तरं दंतोत्प
त्तेः प्राक् पुत्रमरणे दाहे खाते वा नानां एकाहः॥ खनने तु स्नाना
च्छुद्धिः॥ मातापित्रोरुभयत्रापि त्रिरात्रं॥ कन्यामृतौ तु त्रिपुरुष
सपिंडानां उभयत्रापि स्नानाच्छुद्धिः॥ मातापित्रोरुभयत्राप्येका
हः॥ इति स्थं॥१२॥ दंतोत्पत्तेरूर्ध्वं वर्षत्रयपर्यंतं पुत्रमरणे दाहे ३

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

मनने वा सपिंडानामेकाहः॥ इति ग्रंथ॥१३॥ माता पित्रोस्त्रि

दिनमाशौचं॥ प्रथम वर्षादौ कृतचूडस्य पुत्रस्य मरणे पित्रादि

(5-A) सर्वसपिंडानां त्रिदिनमाशौचं नियतमेव॥ दाहश्चानियत एव॥

इति ग्रंथ॥१४॥ त्रिवर्षोर्ध्वं कृतचूडस्या कृतचूडस्य वा पुत्रस्य

मरणे प्रागुपनयनात्तु पित्रा सर्वसपिंडानां त्रिदिनमाशौचं॥

दाह एव॥ उदकदानादि तु कृतचूडस्य भूमौ पिंडदा

नं कुर्वंति॥ इति ग्रंथ॥१५॥ कन्याया वर्षत्रयानंतरं वाग्दानात्प्रा

ग्मरणे त्रिपुरुष सपिंडानां मेकाहः॥ माता पित्रोस्त्रिदिनं॥

"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

दाहोदकदानादि तूष्णीमेव॥ इति श्लो०॥१६॥ वाग्दानोत्तरं विवाहा
त्प्राक् मृतासु कन्यासु भर्तृकुले पितृकुले च सप्तपुरुषसपि
डानां पित्रादीनां सर्वेषां त्रिदिनमाशौचं दाहोदकदानादि तूष्णीं॥
(6) इति श्लो०॥१७॥ उपनयनोत्तर[ं] पुरुषस्य सर्वेषां सपिंडानां
विप्राणां दशाहं॥ क्षत्रियाणां [द्वा]दशाहं॥ वैश्यानां पंचदशाहं॥
असच्छूद्राणां मासं॥ सच्छू[द्रा]णां मासार्द्धं॥ सोदककानां त्रि
रात्रं॥ गोत्रजानां स्नानाच्छुद्धिः॥ इति श्लो०॥१८॥ विवाहोत्तरं क
न्यायाः पितृगृहे मरणे मातापित्रोः [त्रि]: सोदरभ्रातुश्च त्रिरात्रं

A joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

पितृ ग्रहेष
पितृआदीनामेकाऽहः॥ इति ॥ १४॥ ऊढायाः कन्यायाः पितृआदिनामेकाहः॥
(6A) सर्वमातापित्रोः त्रिरात्रं सोदरस्यैकरात्रं पितृआदिनामेकाहः॥ सर्वपित्रादी
इति निर्णयसिंधौ॥ २०॥ ऊढायाः कन्यायाः पतिगृहे सर्वपित्रादी
इति निश्चितः॥ इति ॥ ऊढायाः कन्यायाः पितृगृहे मरणे मा
नो आशौचं नास्ति॥ इति ॥ यां कन्यायाः त्रिरात्रं दशाहोत्तः॥
तापित्रोः त्रिरात्रं॥ मातामहीत्रो ... ऊढपुत्र्याः त्रिरात्रं दशाहोत्तः॥
दशाहोर्ध्वं कालांतरे न स्नातः ... पक्षिणी॥ अत्रैव आतिक्रांता
शौचं ब्राह्मवचनाद्भवति नान्यत्र॥ इति ॥ २२॥ भ्रातृभगि
न्योः परस्परं गृहमरणे तु त्रिरात्रं॥ मातुलान्याः मरणे भर्तृभ

(७) त्रि॰ यवलस्य पक्षिणी॥ उपनीतभागिनेयमरणे मातुलस्य मातुल
५ भगिन्याश्च पक्षिणी॥ मातामहमरणे दुहित्रपत्यस्य त्रिरात्रं॥४
४ अनुपनीते मृते मातामहस्य मातामह्याश्च पक्षिणी॥ दौहित्रमर
रे मातामहस्य मातामह[…] रात्रं॥ मातामह्यां मृतायां
तु दुहित्रपत्यस्य पक्षिणी॥२३ […]श्वशुरयोर्मृतौ सत्यां जामातुः
स्न संनिधौ त्रिरात्रं॥ असंनिधौ […]णी॥ ग्रामांतरे चैकरात्रं॥ ५
जामातरि मृते तु श्वश्रूश्वशुरयोः स्नानाच्छुद्धिः॥ एकाहमाशौच
मिति केचित्॥ श्यालक मृते भगिनीभर्तुरेकाहः॥ श्यालक
पत

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

सुतमरणे तु स्नानमात्रं ॥ पितृष्वसरि मृतायां भ्रात्रपत्यस्य
पक्षिणी ॥ मातृष्वसरि मृतायां भ्रात्रपत्यस्य पक्षिणी ॥ आत्मनः
(७अ) पितृष्वसृसमातृष्वसृसमातुलपुत्रा आत्मबांधवाः ॥ पितुः पितृष्व
सृमातृष्वसृसमातुलपुत्राः पितृबांधवाः ॥ मातुः पितृष्वसृसमा
तृष्वसृसमातुलपुत्राः मातृ[illegible]वाः ॥ एते त्रिविधा बांधवाः बं
पुत्रयं प्रेतेषु मृतेषु पक्षिणी ॥ पितृष्वस्रादि[illegible]कन्यानामू
धूनां तु मरणे एकाहः ॥ दत्तकमृतौ पूर्वापरपित्रोस्त्रिरात्रं ॥
संपिंडानामेकाहः ॥ पूर्वापरपित्रोर्मृतौ दत्तकस्य त्रिरात्रं ॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(8)

दत्तकस्यपुत्रपौत्राणांमरणेजननेवासपिंडानामेकाहः॥

६ सापिंडेपुत्रीकृतेदत्तकेतुमृतेसपिंडानांदशाहमेव॥२४॥

आचार्यमरणेशिष्यस्यत्रिरात्रं॥तत्पुत्रपत्न्योर्मरणेएकाहः॥

उपनीयाध्यापकःआचार्यइत्युच्यते॥वेदैकदेशाध्यापकउपा

ध्यायः॥तन्मरणेशिष्यस्यैकरात्रं॥शिष्यस्यचोपनीतस्यमर

णेगुरोस्त्रिरात्रं॥सहोपनीतस्यमरणेएकरात्रं॥सहाध्यायी

मृतेएकग्रामीणयोरनूचानश्रोत्रिययोर्मृतयोरेकाहः॥सांग

वेदाध्यायीअनूचानः॥वेदमात्राध्यायीश्रोत्रियः॥ ६

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(8A)

अ●ध्यापनशद्धार्थस्यार्थज्ञानपर्यवसायीत्वं न्यायसिद्धं॥सपिंडस्या
पि श्रोत्रियस्यमैत्र्यादि संबंधस्यापद्धदे मरणंतग्रहः स्वामिनः ए
करात्रं॥वानप्रस्थयतोर्षंढे च मृते चे सपिंडानां स्नानमात्रं॥अ
थातिक्रांताशौचं॥तत्रजनने [illegible] तिक्रांतौ शौचं नास्ति॥पितुःस्ना
नेतत्रापिभवति॥मृतकेपि॥ [illegible] पनीत मरणादिनिमित्त कत्रि
रात्रादिषुअभिमीपाद्र [illegible] मरणनिमित्तकंत्रिरात्रादिषु
चआतिक्रांताशौचं नास्ती॥किंतुदशाहादि मृताशौचमेव॥
॥२५॥दशाहमध्ये जनने मरणे वाज्ञाति पुत्रादिनां सर्वेषांपरो
षेणैवशुद्धिः॥संस्कारमपिशेषेण।वसमापयेत्॥आद्यत्रि
×अस्थिपर्णशरसंस्कारमपिशेषेण।वसमा●पयेत्॥ निषय२

॥ ७॥ रात्रमध्येसमानोदकमैथमरणेस्नातेसमादर्कानांशौचंणेवशु
द्धिः॥त्रिरात्रेतिक्रांतेतुदशाहमध्येज्ञातेपिनाशौचं॥किंतुस्ना
नमात्रं॥अयमेवन्यासः॥मातुलादित्रिरात्रादिषुज्ञेयः॥
(१) मातापित्रोमरणेदूरदेशेपिवत्सरानंतरमपिश्रवणपुत्रो
दशाहादिपूर्णमेवाशौचंकार्यं॥स्त्रीपुंसयोःपरस्परं मर
णेपरस्परस्यदेशांतरेवत्सरांतरेपिपूर्णंदशाहादिभवति॥७॥
सपत्नीषुपरस्परंमतौपरस्परस्यदेशेकालानपेक्षैसंवत्स
दशाहादिपूर्णमाशौचंभवति॥सपत्नमातुःमरणेसंव
त्सरोर्ध्वमेपिदेशांतरेपिविदेशेपित्रिरात्रं॥औरसपुत्रेमतेसंवत्स
रोर्ध्वमपिदेशेज्ञातिमरणेस्नातेमासत्रयपर्यंतंदेशांतरेपी॥मातो ७
२८ दशाहोर्ध्वमेक त्रिरात्रं॥१

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

आमिकाले

पित्रोस्त्रिरात्रं॥ईश्वराद्योरात्रे×त्रि [illegible] सरात्रं॥षण्मासपर्यंतंपक्षीणी॥
नवमासपर्यंतमेकदिनं॥तदनंतरंस्नानमितिवृद्धवशिष्ठः॥पक्षा
त्रयपर्यंतंत्रिरात्रं॥षण्मासपर्यंतंपक्षिणी॥वर्षपर्यंतमेकरात्रं॥
तदूर्ध्वंस्नानमितिमार्कंडेय [illegible] ॥अत्रापदनापद्विषयत्वेन
(9A) व्यवस्था॥दशाहोर्ध्वंदेशां [illegible] तिमरणेतातेत्रिपक्षपर्यंतं महो
त्रिरात्रं॥ततःषण्मासपर्यंतं [illegible] णी॥नवमासपर्यंतमहो
रात्रं॥ततोवर्षपर्यंतंदिनाभ्रवणेआसायं॥रात्रिश्रवणेआ
प्रातराशौचं॥ऊर्ध्वंस्नानात्शुद्धिः॥इदमतिक्रांताशौचंसर्व

Rajawade Samshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. Joint project of the

।।।नि।।

शौ. वर्णसाधारणं।।अत्र देशांतरे ज्ञातिमरणे ज्ञाते स्नानाच्छुद्धिः।।

८ इति केचित्।।तन्माधवेनोदाहृतविष्णुस्मृत्य स्नानविकल्पितमिति

ज्ञेयं।।देशांतरं विप्रस्य विंशति योजनात्परं।।क्षत्रियस्य चतु

(10) र्विंशति योजनात्परं।।वैश्य[illegible]च्छूद्रस्य च त्रिंशद्योजनात्परं।।

असच्छूद्रस्य षष्टि योजना[illegible]वं।।पक्षांतराणि तु स्वपक्षानु

सारेण नेतव्यानि।।आचा[illegible]र्यः।।यान्येकगोत्रविषयक

जननमरणातिक्रांताशौचानि तानि जायापतिभ्यां उभाभ्या ८

मविशेषेणानुष्ठेयानि।।यानि पुनर्भगिनी मातुलादिभिन्नगो

त्राशौचानि।।तेषु जायापतिमध्ये परसंबंध्य पतेर्नैवानुष्ठेयं

नाभ्यामिति॥ आहिताग्नेर्मंत्रवद्दाहदिनमारभ्य पुत्रादिभिराशौ
चं कार्यं॥ आहिता॰ग्नेः प्रोषितमृते मंत्रवद्दाहात्पूर्वं पुत्रादिना
माशौचं संध्यादीनां कर्मलोपश्च नास्ति॥ आहिताग्नेस्तु मरण
दिनमारभ्य पुत्रादिभिराशौचं कार्यं॥ अथ रात्रौ जनने मरणे वा
(10A) रात्रिं त्रिभागीकृत्याद्यभागद्वये पूर्वदिनं तृतीयभागे चेदु
त्तरदिने चारभ्याशौचं कार्यं॥ अर्धरात्रात्पूर्वं पूर्वदिनं परत
उत्तरदिनं॥ साकूसूर्योदयात्पूर्वं दिनं॥ ऊर्ध्वमुत्तरदिनमिति प
क्षत्रयं देशाचारतो व्यवस्थितं॥ महाराष्ट्रदेशे तु आद्यपक्षाप
वप्रचरंति॥ अथाशौचसंपाते निर्णयः॥ तत्र दशाहमतद

"Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

आ शाहं ततोन्यूनं वा मृतकमुपस्थितं भवति तदा पूर्वशेषेण शुद्धिः ॥ शौच

१ ॥२७॥ दशाहे सूतके दशाहं ततोन्यूनं वा सूतकं पतति तदा पूर्वशे

षेण शुद्धिः ॥ सूतकमध्ये दशाहं ततोन्यूनं वा मृतकं पतति तदा त

स्य पूर्वशेषेण शुद्धिर्नास्ति ॥ [illegible] तकस्यानदिशेषे तु मृतक

(11) समाप्त्या सूतकमपि समाप[illegible] ॥२८॥ महादिरूपमृतके सूत

के च दशाहमृतकपाते दश[illegible] मृतकपाते च पूर्वेण शुद्धि~~[illegible]~~ ॥

नास्ति ॥ ॥२९॥ मृतके सूतकस्य समस्यान्यूनस्य वा संपाते पू १

र्वेण शुद्धिः ॥ अधिकस्यापि सूतकस्य शुद्धिरिति शुद्धिविवेक

कारः ॥ इति आशौचं ॥३०॥ ॥ ~~[illegible]~~

Rajawade Samshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(11ब) पूर्वाशौच मध्ये उत्पन्न मपि पूर्वाशौचा नंतरं जातं चेदुत्तर मपि का
र्यं ॥३१॥ दशाहांत्यरात्रौ यदि दशाह माशौचं पतति तदा दिनद्व
यमधिकं कार्यं ॥६०॥३२॥ दशाहांत्यरात्रौ चतुर्थयामे यदि द
शाहमाशौचं भवेत्तदा ति[illegible]मधिकं कार्यं ॥३३॥ महाघा
शौचानंतर स्वरंरात्रिशे[illegible]नात पूर्वेणैव शुद्धिर्नद्यहा
दिवशुद्धिः ॥३४॥ वृद्धिरिति[illegible]दिन मध्ये आशौचांतर संपा
तै चाधिकस्य पूर्वेण शुद्धिर्नास्ति ॥ सम[illegible]नयास्तु पूर्वे
णशुद्धिर्नास्ति ॥३५॥ सपिंडासशौचे मातृपितृभर्तॄणां आ
इति

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "Joint project of the"

॥स्मृ

शौच० शौचं नापैति किं तु तेषां आशौचं पूर्णमेव॥३५॥ मात्राशौचम
१० ध्ये पित्राशौचपाते पूर्वशेषेणैव शुद्धिः॥ पितुः संपूर्णाशौचेन
शुद्धिः इत्यन्ये॥ तेषां शेषपदेन संपूर्णलक्षणापत्तिः॥३७॥ पित्रा
(12) शौचमध्ये मातृमरणे तु पित्राशौचं समाप्य पक्षिणीमधिका
कुर्यात्॥ इदं दशमदिनमरणे [illegible] वाति॥ दशमरात्र्यां तद्रात्रि
चतुर्थयामे च मातृमरणे तु ह्न्यहावेवं पक्षिणी॥३८॥
मातुर्भर्त्राशौचारोहणे तु नाधिका पक्षिणी॥३९॥ पूर्वाशौचेनै
शुद्धिः॥ सूतिकायां अग्निदे प्रेतपुत्रेषु च नास्ति॥ अत्र प्रेतपुत्रेति १०

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai," Joint project of the

पुनर्ग्रहणं॥ वृचनांतरानुरोधेन॥ [illegible]॥ सूतके मृतकपाते पिंड

(12A) दाने प्रतिबंधो नास्ति॥ मृतके सूतकसंपाते जातकर्मादि

दानि मारंभो चांते वा कुर्यादिति विकल्पः॥ [illegible]॥ मातुर्पो

धिकपक्षीणी तन्मध्ये पीतुरेकादशाहु श्राद्धं कुर्यात्॥

रावस्पर्शे तु दिवा चेन्न [illegible] नाशुद्धिः॥ रात्रौ चेत्सु महि

दर्शनात्॥ [illegible] दत्ता [illegible] ते षामारंभो चेत्तीव

दा [illegible] रंभो वा॥ संसर्गा [illegible] मानधिकारो नास्ति किंतु [illegible]

श्यमात्रं तद्गृहाणां द्रव्याणां नाशो च संबंधः॥ [illegible]॥ सोहेन सर्वे

2 गर्भे निर्हारे तद् नाशने त [illegible] हवासे चदशाहः तदन्नान शाने

तद्गृहवासे [illegible] आन्नाभक्षणे निर्हरणमात्रे

(13)

कृते चैकाहः ॥४३॥ मृतिगर्भदुण सवर्णे निर्हरे दाहे च तज्ज्ञा सांवैते
१२ चं दशाहे शुद्धि ॥४४॥ विजातीय निर्हारे विजातीमदोच्चे चरावे जा
तीयमूरौ चं ॥ मृति गर्भदुणे विजातिय निर्हारे दाहे चरा वृजा
तियाद्दिनातेशुण ॥४५॥ सोद कानिर्हरे दस्नाहः असपिंडा ले करणे
असानोदुपवासः ॥ अरोरे [illegible] स्नाते ॥ ज्ञानतः पाद कृच्छ्री ॥४६॥ ध
ना मार्थमेथ सवर्ण निर्हारे [illegible] णे असती हाहे च द्विजस्यानेत
यतेफलं स्नानाच्छुद्धिः ॥ प्राणायामात्ततपूरी श्वे ॥४७॥ धर्मार्थे
मनाथ सवर्णानि हरणादावपमातुलं चादिसंबंधे । स्नाति
श्रोत्रि [illegible] मारो चं ॥ ३० ॥४८॥ अनुगमने तु सापिंडे नु दोषः ॥
यसापिंडे पि अनाथा क्रियायां न दोषः ॥४९॥ सामीं [illegible] १२

मो [illegible]

A joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

१

वर्णीयस्य वा अनुगमने स्नात्वा हुतास्य घासपिंडस्य पुनः

स्नात्वा प्राणायामं कुर्यात्॥५०॥ हीनवर्णशवानुगमने क्षत्रिये

(13अ) एकाहमाशौचं॥ वैश्ये पक्षिणी॥ शूद्रे त्रिरात्रं॥ पूर्ववत् स्नानादि च॥

ब्र५१॥ ब्रह्मचारिणः सपिंडमरणे नाशौचं॥ अ॰ यस्य निहारिदाहा

द्यौर्ध्वदेहिकेपि कारो नास्ति [illegible] रणे पुनरूपनयनं कृच्छ्रश्च प्राय

श्चित्तं॥५२॥ ब्रह्मचारिणः पि[illegible] आचार्योपाध्यायमातामहा

नामसपक्ष मकरणे दोषो नास्ति॥ तत्र दशाहमस्य स्यात्तल्लक्षणमा

शौचं॥ दशदिनं संध्याग्निकार्यादिकामीधिकारोऽस्त्येव॥ एकदिन

मस्पृश्यत्वमिति माधवः॥ पित्राद्याशौचेपि आशौचिनामन्नं ब्रह्म

" Joint property of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(१५)

१२॥ चारिनभक्षयेत्तु॥भक्षणे पुनरुपनयनं॥दू॥४३॥ब्रह्मचा
रिणः॥पित्राद्यंत्यसत्कर्मीकरणेतु पित्रादिमरणेपि अशौचं नास्ति॥
समावर्तने नोत्तरंपूर्वम्नतानां त्रिदिनमाशौचं कार्यमेव॥४४॥
कृतजीवछ्राद्धेन किंमाच्या शौचं न कार्यमिति इदमा॥द्रि॥४५॥
४पति वानप्रस्थयतिनैरपि किंमाशौचं न कार्यमिति तेषामपी
तरेर्नकार्यं॥४६॥परेषां सर्वेषां ऊर्ध्वदैहिककरणेनतु आशाशौचं
कृत्वा कृच्छ्रत्रयं वा कुर्युः॥आदीन॥वदैहिककरणेतु शाकजातियमा क
शौचं कृत्वा कृच्छ्रत्रयात्तूद्वैगुण्य त्रैगुण्य चातुर्गुण्यादि प्रायश्चि
त्तं मनुष्ठेयं॥४७॥आहिताग्नेरस्थिदाहे प्रतिकृतिदाहे वा सर्वे
सपिंडानां दशाहमाशौचं॥अनाहिताग्नेस्तु अस्थिदाहे पर्णशरदाहे

दे च पत्नीपुत्रयोः पूर्वमग्न्याहिताशौचयोर्दशाहादिपूर्णमेव॥ ग्न्याहि
(15A) ताशौचायास्तु तयोरपि संस्कारकाले त्रिरात्रं॥ पत्नीसंस्कारे
पुत्रस्यैवं सपत्न्योर्मिथश्चैवं॥ अन्यसपिंडानां तु पूर्वमग्न्याहि
ताशौचानां अनाहिताग्निसंस्कारकाले त्रिरात्रं॥ पूर्वंग्न्याहि
ताशौचामां तु सपिंडानां संस्कारकाले स्नानमात्रं॥ इदं त्रि
रात्रादिकं दशाहोर्ध्वसंस्कारकरणे ज्ञेयं॥ दशाहमध्ये तु शे
षदिवसैरेवाशौचसिद्धेरुक्तत्वात्॥ ५८॥ रजस्वलायास्तु यस्या ला
विंशतिदिनोत्तरं प्रायशो रजोदर्शनं भवति तस्याः सप्तद
शदिवसपर्यंतं पुनरजोदृष्टौ स्नानमत्रं॥ अष्टादशापेक

A Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

१३ रात्रं पक्वो नाविंशतिदिने द्विरात्रं॥ विंशतिप्रभृतिदिने त्रिरात्रं॥ य
स्यास्तु विंशतिदिनादर्वाक् प्रायशो रजोदर्शनं भवति॥ २ तस्या दशदि
नपर्यंतं स्नानमात्रं॥ एकादशे [illegible] रात्रं॥ द्वादशे द्विरात्रं॥ त्रयादश मा
(१५) रभ्य त्रिरात्रं॥ ३०॥ ५१॥ अ[illegible] ना[illegible] मिताक्षरा माधवादिनिबंधे
भ्यो [illegible] यानि॥ विस्तरभयाद्धृ[illegible] दुरधिगमशास्त्रानलिखितानि॥
[illegible]॥ इति आंगिरसमुद्गल [illegible] सुधांशु १८ वाक्यप्रमाण १२
पारावारिणयाजुषद्विरोरत्न नारायणभट्टात्मज रघुनाथसूरि
सूनुत्र्यंबकपंडितविरचितः [illegible] शौचनिर्णयः समाप्तः॥

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com